

Speurtocht naar een broodnodige totaalvisie

Column
Wim Boonstra

de economie de komende vier jaar met zo'n anderhalf procent per jaar groeit is er gemiddeld nog steeds ruimte voor welvaarts-toename.

De plannen die bekend worden richten zich op de 'usual suspects'. Linkse partijen willen bezuinigen op de hypotheekrenteaftrek, maar zwijgen uiteraard over de huursector. Bij de meeste rechtse partijen zal dat waarschijnlijk precies andersom liggen.

De meeste partijen realiseren zich dat er langer moet worden doorgewerkt en komen met min of meer uitgewerkte plannen, behalve natuurlijk die partijen die niet willen regeren en hier derhalve een blokkade neerleggen. Naar verwachting zullen ontwikkelingssamenwerking, de JSF en eventuele lastenverzwaringen nog volgen.

Wat ik tot dusver gelukkig niet heb gezien is bezuiniging op onderwijs. Meer geld naar het onderwijs vind ik prima, maar ik zou het graag terugzien in een

stevige kwaliteitsimpuls.

Wat ik tot dusver ook nog mis in alle plannen is het antwoord op de vraag hoe straks de financiële ruimte wordt vrijgespeeld voor het verduurzamen van de energievoorziening, het verbeteren van de verkeersinfrastructuur en het ophogen van de dijken. Want de kans dat die zeespiegel gaat stijgen is toch wel reëel, dus laten we ons er maar op gaan voorbereiden.

Ik moet natuurlijk de meeste verkiezingsprogramma's nog grondig lezen. De meeste zijn zelfs nog niet gereed. Maar waar ik bang voor ben is dat we weliswaar een stapeling van plannen en plannetjes zullen zien, maar dat de totaalvisie zal ontbreken. Dat geldt per item, maar zeker

Gelukkig zie ik nog geen bezuinigingen op onderwijs; prima als meer geld daar de kwaliteit verhoogt

ook voor het geheel. De te beantwoorden vragen zijn: wat verwachten wij nu eigenlijk van de overheid? Hoe willen wij omgaan met de trendmatige toename van de levensverwachting in ons land?

Dat laatste is overigens een zegen, maar in financiële zin op zijn best een gemengde. Want we willen wel langer leven, maar velen willen liever niet langer werken. En dan heb je dus een zelfgecreëerd financieel probleem. Wat willen we bereiken met de voorgestelde ingrepen?

Het aftoppen van de hypotheekrenteaftrek lijkt op het eerste gezicht wellicht verdedigbaar, maar wat gebeurt er als de doorstroom op de woningmarkt stagneert? Dan krijgen we nog duurdere starterswoningen. Is dat wat de linkse partijen voor ogen staat? Wat gebeurt er als snelle afschaffing ervan tot een forse daling van de huizenprijzen leidt? Dan verdampt er heel veel vermogen en is de kans zeer groot dat ons land in een dubbele dip

belandt. Is men zich dat bewust?

In ons land pompt de overheid heel veel geld rond. Hoge marginale belastingtarieven zijn nodig om een enorm circuit aan subsidies, toeslagen, heffingskortingen, aftrekposten en het ondersteunende ambtenarenapparaat voor dit hele circus te kunnen betalen. Zonder dit circus zou de inkomstenbelasting niet hoger dan een procent of 35 hoeven zijn. Reden te over om eens kritisch naar de effectiviteit van dit alles te kijken, dunkt mij. Dragen de sterkste schouders wel de zwaarste lasten? Steunt de overheid inderdaad de zwakkeren?

Het lijkt mij een goede zaak om eerst een samenhangend plan te schetsen. Pas als dat beeld helder is moet de weg daarnaartoe worden uitgestippeld. Dat lijkt mij in ieder geval stukken beter dan nu met nog meer ad-hocmaatregelen de wirwar alleen maar verder te vergroten.

.....
**Wim Boonstra is chieft econo-
mist van Rabobank.**

